

Obec KOVÁČOVÁ

Č.j. 939/12

ANALÝZA

**katastrálneho územia obce Kováčová
z hľadiska možných mimoriadnych udalostí**

Kováčová
Jún 2012

Spracoval: Katarína Gombalová, samostatný referent

A. GEOGRAFICKÁ, DEMOGRAFICKÁ A HOSPODÁRSKA CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA:

a) Geografická poloha a profil hodnoteného územia:

Plocha obvodu katastrálneho územia :

Rozloha katastrálneho územia obce Kováčová je 715 ha.

Geografický profil :

Obec Kováčová je podhorská obec, rozprestierajúca sa pod výbežkami Kremnického pohoria severozápadne od Zvolena. Východná časť územia, ako aj samotná obec, leží vo Zvolenskej kotline. Kataster obce hraničí s územím obcí Zvolen, Budča, Turová a Sliač. Výhodou polohy je blízkosť štátnej cesty č. I/66 Krupina - Zvolen - Banská Bystrica a štátnej cesty I/ 50 Bratislava - Zvolen - Lučenec. Územie Kováčovej pretína štvorprúdová diaľničná komunikácia R1 z Banskej Bystrice do Nitry. K dispozícii je tiež letecké spojenie na blízke letisko Sliač. V geografickom vyjadrení je územie obce mierne členité. Nadmorská výška je 320 m, 303 m je stred obce, v katastri sa nadmorská výška pohybuje v rozmedzí od 288 do 489 m. Hlavným tokom na území obce je Kováčovský potok, na ktorom je vybudovaná malá vodná nádrž – prietokový rybník, ktorý v čase zvýšenej zrážkovej činnosti slúži z časti aj na zachytávanie prívalových vôd. Potok sa tiahne celým katastrom od severu na juh smerom na Zvolen a ústi do rieky Hron. Na území obce sa nachádza termálny prameň, ktorý využívajú tunajšie liečebné zariadenia. V katastri sa nachádzajú tri vodojemy vo vlastníctve Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti, a.s. Banská Bystrica. Územie katastra je značne zalesnené, zastúpené bukovým, dubovým a smrekovým porastom. Rovinaté územie sa rozprestiera smerom na juh.

b) Demografická charakteristika :

Obec má 1500 obyvateľov. V intraviláne obce je sústredená zástavba rodinných a bytových domov. Rodinných domov je 617, bytových domov je 6, v ktorých je 153 bytov. V extraviláne obce je chatová oblasť „A“, „B“ a „C“, kde je 150 rekreačných chat.

c) Hospodárske zameranie hodnoteného územia:

Obec Kováčová, ako súčasť Zvolenského okresu a Banskobystrického kraja, patrí v súčasnosti medzi obce s veľkou dynamikou rozvoja. Z hľadiska ekonomickej štruktúry v obci prevažuje zdravotníctvo, kúpeľníctvo, rekreácia a cestovný ruch. Z časti je tu zastúpené aj poľnohospodárstvo. Dôležité zariadenia a podniky v obci:

Zdravotnícke zariadenia zamerané na liečenie chorôb pohybového ústrojenstva a poúrazových stavov : Národné rehabilitačné centrum, Špecializovaný liečebný ústav Marina š.p., Kúpele Kováčová-Liečebný dom Detvan.

Rekreačné zariadenia : termálne kúpalisko, Liečebno-rekreačné stredisko ZV JS Bieň.

Cestovný ruch : z hľadiska poskytovania služieb v cestovnom ruchu významnú úlohu zohrávajú v obci tri reštauračné zariadenia – Salaš Hron, Motorest Formula, Pizzéria Family, a štyri menšie rodinné penzióny, poskytujúce ubytovacie služby.

Poľnohospodárska výroba:

Poľnohospodárska pôda v katastri zaberá plochu cca 110 ha. Pôda je zväčša vo vlastníctve fyzických osôb a užívajú ju organizácie na pestovanie obilnín a krmovín – firma Agrobell Sliač, Agrohors Kováčová a Poľnohospodárske družstvo Lieskovec.

Infraštruktúra:

Je na vysokej úrovni – je tu obecný úrad, kultúrny dom, základná škola 1.-4. ročník, materská škola, knižnica, nákupné stredisko, pošta, lekár, kostol, futbalové ihrisko, služby drobných podnikateľov (stolárske práce, autoopravovňa, kaderníctvo a pod.), priame autobusové spojenie s okolitými mestami – Zvolen, Sliač, Banská Bystrica. V celej obci sú vybudované miestne komunikácie, verejné osvetlenie, obec je plynofikovaná, z časti je vybudovaná kanalizácia.

B. MOŽNÉ RIZIKÁ VZNIKU MIMORIADNYCH UDALOSTÍ:

B.1. Živelné pohromy:

a) Oblasti možného ohrozenia povodňami a záplavami z povrchových vodných tokov:

Pravdepodobnosť povodne – záplavy je na území obce pri náhlom rozrušení hrádze vodnej stavby – prietokového rybníka, čím sa zdvihne hladina Kováčovského potoka na takú úroveň, že krátkodobo môže byť zaplavená časť územia na ulici Kúpeľnej, ale to len v prípade náhleho úplného rozrušenia hrádze.

b) Oblasti možných veľkých lesných požiarov:

Príčinou požiaru môže byť najčastejšie vypaľovanie suchej trávy a nedodržanie potrebných opatrení pri kladení ohňa v lesnom masíve.

c) Oblasti možného ohrozenia seizmickou činnosťou, zosuvmi pôdy, skál a lavín:

Na území obce nie je predpoklad ohrozenia seizmickou činnosťou, zosuvmi pôdy, skál a lavín.

d) Mimoriadne javy poveternostného a klimatického charakteru:

Klimatické pomery v obci Kováčová charakterizuje mierne vlhké podnebie s miernou zimou a s priemernou ročnou teplotou 7-8 °C, vo vegetačnom období 14-15 °C. Prevládajúci smer vetra je 315 stupňov, pričom inverzné polohy v okolí mesta Zvolen a v povodí riek vytvárajú značný stupeň chemickej zraniteľnosti pri možnom úniku nebezpečných látok.

B.2. Havárie:

a) Oblasti možného ohrozenia závažnou priemyselnou haváriou: nie sú

b) Oblasti možného ohrozenia vyplývajúce z umiestnenia nebezpečných látok : nie sú

c) Oblasti možného ohrozenia spojené s únikom nebezpečných látok pri všetkých druhoch preprav:

Riziká úniku nebezpečných látok pri cestnej preprave:

Katastrálnym územím obce Kováčová prechádzajú medzinárodné cestné trasy, po ktorých sa prepravuje značné množstvo nebezpečných látok a pri možných cestných haváriách vzniká nebezpečenstvo ohrozenia obyvateľstva nachádzajúceho sa v oblasti 100 m po jednej strane komunikácií.

V k.ú. Kováčová sa uskutočňuje preprava nebezpečných látok po cestách:

- I/66 (E 77) úsek Sliač – Kováčová - Zvolen- Dobrá Niva- Krupina – Dudince,
- R1 Banská Bystrica - Nitra.

B.3. Katastrofy:

a) Oblasti možného ohrozenia vyplývajúce z umiestnenia jadrových zariadení: „Nehodnotí sa „ v k.ú. Kováčová sa nenachádzajú.

b) Oblasti možného ohrozenia spôsobené leteckou prevádzkou:

Pri štartovaní a pristávaní lietadiel na letisku Sliač pri možnej havárii lietadla je predpoklad zasiahnutia obce. Môže byť ohrozených približne 500 obyvateľov.

c) Oblasti možného ohrozenia v prípade porušenia vodnej stavby: Vlastníkom vodnej stavby je Technická univerzita – VŠLP Zvolen.

d) Riziká možnej kumulácie rôznych druhov mimoriadnych udalostí:

Vyhodnotenie územného obvodu z hľadiska kumulácie následkov mimoriadnych udalostí:

Podľa výpočtu prielomovej vlny v prípade rozrušenia hrádze vodnej stavby nie je predpoklad kumulácie následkov mimoriadnych udalostí s únikom NL zo stacionárnych zdrojov a pri preprave po komunikáciách. Preprava musí byť regulovaná a odklonená.

Možnosti ohrozenia následkom výpadku energií pri MU:

Druhotné následky havárií energetických zdrojov predovšetkým zastavenia dodávky plynu a elektrickej energie by v obci postihlo hlavne : zdravotnícke a liečebné zariadenia – Národné rehabilitačné centrum, Špecializovaný liečebný ústav Marína š.p., Kúpele Kováčová.

B.4. Terorizmus:

a) Možné ciele teroristického útoku:

(špecifikácia a vytypovanie priestorov a objektov ako možných cieľov).

Obec	Ohrozený priestor	Poznámka		
		časový interval		
		od – do	v dňoch	
Kováčová	Národné rehabilitačné centrum		denne	
	Špecializovaný liečebný ústav Marína, š.p.		denne	
	Pošta	07 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰	pondelok- piatok	
	Základná škola s Materskou školou	06 ⁰⁰ – 16 ³⁰	pondelok – piatok	

C. ZÁVERY A ODPORÚČANIA:

a) Odporúčania pre vypracovanie plánov ochrany obyvateľstva:

Sumárne vyjadrenie možného postihnutia hodnoteného územného obvodu z hľadiska mimoriadnych udalostí:

Po prehodnotení Analýzy územia obce Kováčová vyplýva, že z hľadiska možných mimoriadnych udalostí sú najväčšie zdroje ohrozenia :

- vodné stavby: rybník**
- komunikácie R1, I/66**
- letecká katastrofa**
- preprava nebezpečných látok po komunikáciách**, kde je ohrozené obyvateľstvo v oblasti 100m po jednej strane komunikácií,
- štátne cesty I/66, R1**
- terorizmus**, jedná sa o vytypované ciele možného teroristického útoku (biologické alebo chemické ohrozenie). Sú to objekty a zariadenia na hromadné zásobovanie obyvateľstva a priestory s vysokou koncentráciou ľudí.

Z vyhodnotenia vyplýva, že :

- pri úniku nebezpečných látok nie je potrebné vykonávať dlhodobú evakuáciu, skôr krátkodobú, alebo vyvedenie obyvateľstva na určitú dobu,
- pri ohrození z vodnej stavby a prípadnej povodni sa predpokladá krátkodobá evakuácia bez núdzového zásobovania a ubytovania postihnutého obyvateľstva
- nie je predpoklad plošného dopadu na obyvateľstvo, zásobovanie a na zabezpečenie základnými potrebami na prežitie po vzniku mimoriadnych udalosti a vyhlásení mimoriadnej situácie.

Evakuácia obyvateľov je riešená v ohrozených častiach obce, poskytovanie základných životných potrieb na prežitie v podmienkach mimoriadnej situácie je riešené starostlivosťou obce v pláne ochrany, s využitím ubytovacích a stravovacích kapacít určených v obci mimo predpokladaného záplavového územia .

Na vykonávanie záchranných prác budú využité sily a prostriedky v zmysle Povodňového plánu záchranných prác.

b) Odporúčania na prijímanie preventívnych opatrení na ochranu a zníženie rizík ohrozenia mimoriadnymi udalosťami:

Podmienky na účinnú ochranu života, zdravia a majetku pred následkami mimoriadnych udalostí upravuje a úlohy a pôsobnosť orgánov štátnej správy, obcí a práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri zabezpečovaní civilnej ochrany obyvateľstva ustanovuje **zákon Národnej rady Slovenskej republiky č.42/94 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a vykonávajúce vyhlášky.**

S cieľom predchádzania vzniku mimoriadnych udalostí a znižovania rizík ohrozenia, možnosti ich vzniku na území obvodu je potrebné prijať konkrétne opatrenia pre obec, a ostatné právnické osoby a fyzické osoby a k tomu:

Obec Kováčová :

- **vypracuje** v súčinnosti s ostatnými právnickými osobami a fyzickými osobami plán ochrany obyvateľstva, a následne ho pravidelne aktualizuje,
- **zabezpečí informovanie** obyvateľstva o vypracovanom pláne a trvalo ho sprístupní verejnosti dostupnými informačnými prostriedkami,
- **určí rozsah** spracovania plánov ochrany pre:
  - právnické osoby a fyzické osoby na území obce
- zabezpečí **kontrolu plnenia povinností PO a FO** – podnikateľov,
- rozhodne o vytvorení **jednotiek pre potrebu územia** vzhľadom na závery analýzy,
- riadi **informačný systém CO.**

Obec Kováčová:

- **vypracuje** a priebežne aktualizuje plán ochrany obyvateľstva,
- **informuje verejnosť** a obyvateľstvo o vypracovanom pláne ochrany,
- **plánuje evakuáciu** a poskytuje núdzové ubytovanie a núdzové zásobovanie evakuovaným,
  - ✓ pozornosť venuje obyvateľstvu v oblastiach ohrozenia záplavovou vlnou z vodnej stavby,
- **zabezpečuje trvale hlásnu službu a informačnú službu** na území obce,
  - ✓ pozornosť venuje aktuálnosti varovania obyvateľstva a vyzrozumenia osôb. Udržiava v prevádzkyschopnom stave varovacie a vyzrozumievacie zariadenia (sirény, rozhlas atď.) a zariadenia pre zabezpečenie informačnej služby (telefónne linky, internet atď.) a tieto po vzniku MU využíva,
- **zabezpečuje prípravu obyvateľstva** na sebaochranu a vzájomnú pomoc v spolupráci s verejno-právnymi inštitúciami s humanitným poslaním, so zameraním na možnosti ohrozenia a spôsob ochrany.

Ostatné právnické osoby a fyzické osoby :

- **vypracujú** a priebežne aktualizujú plán ochrany svojich zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti v rozsahu určenom obcou,
- vykonajú **hlásnu službu** pre svojich zamestnancov, osoby prevzaté do starostlivosti.

Slavomír Brachna
starosta obce